

Onderwerp Meerjarenbegrotingen openbaar onderwijsbesturen gemeente Groningen
2022
ter informatie
Steller Arthur de Jong

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 72 21   Bijlage(n) 3   Ons kenmerk 166978-2022
Datum 11-5-2022   Uw brief van   Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Onlangs kreeg uw raad drie meerjarenbegrotingen toegestuurd. Het betreft begrotingen van Openbaar Onderwijs Groningen (openbare basisscholen, scholen voor speciaal onderwijs en scholen voor voortgezet onderwijs in de voormalige gemeente Groningen), Stichting Baasis (openbare basisscholen in de voormalige gemeente Haren en de gemeente Tynaarlo) en Stichting Openbaar Onderwijs Marenland (openbare basisscholen in de voormalige gemeente Ten Boer en de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland). Alle drie schoolbesturen werken met een Raad van Toezicht-model. De toezichtfunctie waaronder het vaststellen van de begroting wordt vervuld door een Raad van Toezicht. De begrotingen worden ter informatie naar de gemeenteraad gestuurd.

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende openbaar onderwijs. Vanuit deze verantwoordelijkheid houden wij extern toezicht op de continuïteit en het openbare karakter van het openbaar onderwijs. Het toezicht houdt in dat de gemeente kan ingrijpen in gevallen van ernstige taakverwaarlozing door de school of wanneer het functioneren van de school in strijd is met de wet. Uit het toezicht vloeit voort dat de gemeente de begrotingen op hoofdlijnen bekijkt en met name controleert of de continuïteit van het openbaar onderwijs in gevaar is.

Wij hebben de begrotingen beoordeeld. Onderdeel van de beoordeling vormen de financiële signaleringsgrenzen die het Rijk hanteert. Daarnaast is voor ons de combinatie van financieel beleid met de taak van de onderwijsbesturen om kwalitatief goed onderwijs aan te bieden van wezenlijk belang. In deze brief vatten we de uitkomsten samen en beschrijven wij de werkwijze waarop wij samen met u onze controlerende taak kunnen uitvoeren.

Openbaar Onderwijs Groningen (OOG)

OOG heeft voor het jaar 2022 een aantal organisatiebrede prioriteiten geformuleerd. Allereerst blijft OOG investeren in de kwaliteit van het onderwijs, zowel op schoolniveau als op bestuursniveau. Ook wordt er, samen met de andere schoolbesturen in po en vo en de lerarenopleidingen, ingezet op het vraagstuk van het dreigende personeelstekort. Derde prioriteit betreft de positionering van het voortgezet onderwijs, in het bijzonder het vmbo. En de vierde prioriteit betreft een herijking van de werkwijze en positionering van het onderwijsbureau.

Naast deze vier prioriteiten is er in 2022 bijzondere aandacht voor de positionering primair en speciaal onderwijs, voor de strategische thema's kansengelijkheid, actief leren en burgerschap, voor doorontwikkeling van de professionalisering.

Op financieel terrein ligt er in de meerjarenbegroting van 2021-2025 een taakstelling vanwege intensivering van het investeringsprogramma ICT en de meerjarige effecten van het onderhoud op de huisvestingsportefeuille. In 2022 moet deze taakstelling volledig zijn weggewerkt. Om de algemene reserve op het gewenste peil te houden, is een positief saldo in de komende jaren noodzakelijk. De meerjarenbegroting wijst erop dat dit gerealiseerd gaat worden.

Wij beoordelen de financiële situatie van OOG aan de hand van financiële signaleringsgrenzen die de inspectie hanteert en die tevens in het 'protocol werkafspraken O2G2-Gemeente Groningen' zijn beschreven. Daarvoor worden kerngetallen gebruikt met betrekking tot solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit. OOG stelt zelf vast dat de liquiditeit in de periode 2022-2026 onder de norm blijft. Reden is met name het afboeken van de vordering op OCW als gevolg van een wetswijziging¹. Dit levert naar eigen zeggen geen liquiditeitsproblemen op voor de stichting, maar zal zeker een aandachtspunt zijn voor de inspectie. En het is ook voor ons een belangrijk aandachtspunt in de overleggen met OOG. Dit geldt evenzeer voor de zelf geformuleerde norm voor het weerstandsvermogen (buffer), die de komende jaren gestaag daalt. Gecorrigeerd voor de afboeking vordering OCW is de buffer echter voldoende. OOG benoemt zelf de noodzaak zowel de buffer als de liquiditeit weer op orde te brengen. In 2022 zal daarom worden onderzocht hoe dit binnen de begrotingsperiode (tot 2026) kan worden opgelost. Mogelijkheden zijn onder meer hogere (incidentele) rendementen, aantrekken van externe financiering, uitstellen van investeringen of een combinatie van deze maatregelen.

Stichting Baasis

Stichting Baasis heeft voor de periode 2022-2026 een viertal speerpunten geformuleerd. Het betreft de herijking van de strategie, het verbeteren van het zicht op de onderwijskwaliteit, aandacht voor de ontwikkeling van de medewerkers en de strategische personeelsplanning. Ook wordt ingespeeld op landelijke ontwikkeling met betrekking tot het dreigende personeelstekort en de aanstaande invoering van de vereenvoudiging bekostiging.

---

¹ Met de wet wil het kabinet de bekostiging voor scholen in het basisonderwijs en speciaal onderwijs duidelijker, eenvoudiger en beter voorspelbaar maken. Daarbij wordt de bekostiging voortaan per kalenderjaar vastgesteld en niet langer per schooljaar. Deze omslag is van invloed op de begrotingen van alle schoolbesturen.

Volgvel 2

Stichting Baasis spreekt de verwachting uit dat deze verandering in de bekostiging negatief gaat uitwerken vanwege een gemiddeld ouder personeelsbestand. Omdat ook voor Stichting Baasis de vordering OCW vervalt, houdt men rekening met een afname van de solvabiliteit.

Stichting Baasis levert de gegevens over de financiële signaleringsgrenzen aan bij de jaarrekening die wij voor 1 juli van hen ontvangen. Voor 2022 houdt Stichting Baasis rekening met een verlies, met name door de gewijzigde bekostiging. Gezien de landelijke ontwikkelingen ten aanzien van de vereenvoudiging bekostiging en ook de wijzigingen met betrekking tot het Participatiefonds is volgens Stichting Baasis een evaluatie en heroverweging van de interne allocatiesystematiek voor onderwijs, personeel, financiën en huisvesting in 2022 op zijn plaats.

Door het ontbreken van de signaleringscijfers is het lastig een definitief oordeel te vormen over de begroting. De beschikbare informatie geeft vooralsnog geen indicaties om ons zorgen maken over de toekomst van Stichting Baasis en haar scholen. Wij houden echter wel samen met de gemeente Tynaarlo de vinger stevig aan de pols.

Stichting Openbaar Onderwijs Marenland

Marenland zet de komende jaren in op 5 speerpunten. Het betreft de kwaliteit van het onderwijs, het ontwikkelen van talenten, het verder investeren in ICT-middelen, het verder versterken van de professionaliteit van de medewerkers en het versterken van de samenwerking met externe partners.

Ook Marenland heeft natuurlijk te maken met de nieuwe bekostigingssystematiek, waardoor er sprake is van een begroot tekort. Desondanks schetsen de financiële cijfers een gezonde organisatie. In de risicoparagraaf is daarbij wel een aantal uitdagingen benoemd die in de nabije toekomst van belang kunnen zijn, zoals onder andere de bevolkingsontwikkeling, de personele formatie, de voorziening groot onderhoud, en de eerder genoemde vereenvoudiging van de bekostiging.

Marenland voldoet aan de signaleringnormen. Het enige aandachtspunt betreft een mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen. Vooralsnog wordt er echter vanuit gegaan dat dit publiek eigen vermogen tot onder de bovengrens wordt afgebouwd.

Conclusie

We constateren dat de schoolbesturen die actief zijn binnen onze gemeentegrenzen zorgen voor voldoende beschikbaarheid van openbaar onderwijs. Er is geen sprake van ernstige taakverwaarlozing door een of meer scholen, of van het in strijd met de wet functioneren van een of meer scholen.

Wij vinden het van groot belang om goed in gesprek te blijven met onze schoolbesturen, in het bijzonder de schoolbesturen voor openbaar onderwijs. Daarom is in het verleden ook een 'protocol werkafspraken O2G2-Gemeente Groningen' opgesteld. Dit protocol is echter wel aan vernieuwing toe. Daarom streven wij ernaar om in 2022 met de drie schoolbesturen een vernieuwd protocol werkafspraken op te stellen, waarin de afspraken over de informatievoorziening vanuit de schoolbesturen helder worden vastgelegd. Daarin ook de afspraak om naast toelichting op signaleringsgrenzen ook een korte toelichting te geven op de algemene (financiële) stand van zaken. Tevens worden afspraken over wat wij verder van elkaar mogen verwachten in dit protocol vastgelegd.

Volgvel 3

Tot slot

Op 19 januari 2022 heeft u in een beeldvormende sessie met Openbaar Onderwijs Groningen van gedachten kunnen wisselen over relevante zaken die momenteel spelen binnen de stichting, ook wat betreft de financiële zaken. Daar is tevens de afspraak gemaakt om later dit jaar een volgende beeldvormende sessie te organiseren, waarvoor ook de beide andere openbaar onderwijsbesturen die actief zijn in onze gemeente zullen worden uitgenodigd. Een goede gelegenheid om samen op zowel inhoud, kwaliteit als financiën van het openbaar onderwijs in onze gemeente te reflecteren.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.